

ይድረስ ለዶ/ር አቢይ አህመድ

ዳግማዊ ጉዳ ካሣ

ሰላም ይብዛ ውድ ታናሽ ወንድሜ ዶ/ር አቢይ!

1. አንድ ተራ ዜጋ ለአንድ ጠ/ሚኒስትር ጦማር መጻፍ የተመለደ እንዳልሆነ ይገባኛል። ቢለመድ ግን ምንም አይደለም፤ እንዲያውም መለመድ ይኖርበታል። ምክንያቱም በጠ/ሚኒስትርና በተራ ዜጋ መካከል ያለው ዋና ልዩነት ጠ/ሚኒስትር መሆንና አለመሆን ነው። የተለዩ ቅጣት የሚባል ነገር የለም፤ የሚገኙ አጋጣሚዎችን የመጠቀምና አጋዥ ሁኔታዎችን በቅጡ የመገልገል ነገርም ነው። ሥልጣን በሀገራችን ልዩ ግምት እየተሰጠው እላይ ያለ እንደ ፈጣሪ፣ እታች ያለ ደግሞ መሪው ራሱ እንደፈጠረው እየተቆጠረ እንጂ በመሠረቱ በአንዲት ሀገር ዜጎች መካከል የኃላፊነት ካልሆነ የዜግነትና የሰብዕና ልዩነት ሊኖር ባልተገባ። ስለዚህ ይህን ጦማር ለማንበብ “ዕድሉ”ን ካገኘህ እየውማ ግዴላህም።
2. ውስጤ እየተረበሸ ከማርሮ መናገር የምፈልገውን ነገር በግልጽ ልነግርህ ወደድሁ። ሰማኸኝ/አልሰማኸኝ የግል ጉዳይህ ነው። እርግጥ ነው በሥራ ብዛት እንደሌጠ ተወጥረህ የእያንዳንዱን ዜጋ ምክርና ተግሣፅ ትሰማለህ የሚል ጅልነት የለኝም። ያንተን ዕድል ሳስበው በአንድ ወገን ተፈልጎ የማይገኝ እጅግ ወርቃማ ሲሆን በሌላ ወገን በጎመን በጤና ፍርሀት-ወለድ የሀበሻ መፈክር ባፍንጫ እንዲውጣ ለ44ቱ ታቦት የሚሳሉሉት ነው። ይህን ወረቀት ያዩ አንዱ ሹክ ቢልህ ደስ ይለኛል፤ ባታየውም ከኔ ይውጣ። ምልባት እንዲህ ካዩት ቢጠቁሙህ ከፋት የለውም።
3. ሀገራችን መንግሥት አልባ የሆነች ትመስላለች። በአንተ ጊዜ ይህ መሆኑ ሊያሳስብህ ይገባል። ሁሉም እንዳፈተተው እየሆነ ነው። አንዱ የሚሠራው ለሌላው ግልጽ አይደለም። ጊዜው ዘመነ መሣፍንትም እየመሰለኝ እጨነቃለሁ። ትግራይ አገር ሆናለች፤ ኦሮሞ አገር ሆናል፤ አንተ የየትኛው መንግሥት “ንጉሥ” እንደሆንክ ለማወቅ ተቸግረናል። ለምሳሌ ሰሞኑን የመከላከያ ሚኒስትሩ የአቶ ለማ መገርሣ ገማግር ከላይ መጣ በተባለ ትዕዛዝ በሚዲያ ሳይተላለፍ ቀረ። ይህ አስቂኝ ነገር ነው። ሰውየው እኮ የመከላከያ ሚኒስትር ናቸው - ማለቴ ነው! ይህ ዓይነቱ መደፋፈርና መናናቅ እየታዩ ነው። አንድ ባለሥልጣን እንደተፈለገ የሚከበር ወይ የሚቀረድ ከሆነ፣ አንዱ ሹም ከአንዱ ክልል ዜጎችን እያሳፈነ ወይም ደብዛ የሚያጠፋ ከሆነ (ሰሞኑን የሀረር ባለሥልጣናት አንዲት ሴት የህግ ባለሙያ ከአዲስ አበባ አፍነው ከአንድ ወር በኋላ መልቀቃቸው የሚታወስ ነው) አዛዥ ናዛዥ ይጠፋና የሀገር አስተዳደር ውል አልባ ልቃቂት ይሆናል። አንድ የሥራ ኃላፊ የሥራ ኃላፊነቱና ግዴታው ሊታወቅና ተገቢው ክብር ሊሰጠው ይገባል። አለበለዚያ ልክ እንደአጭቸና ኋላም እንደደርግና እንደወያኔ ዘመን ኃይለ ማርያም ደሳለኝን የመሰለ ጅንገል “ጠ/ሚኒስትር” እየሾሙ በስልክ ማሾር ካለ የሀገር ጉዳይ የጨረባ ተዝካር ይሆናል። የሀገራችን አዝማሚያ በግልጽ የሚያሳየው ይህንን ነው። ለራስህ ስትል ዕውቅበት። አውቀህም ይሁን ሳታውቅ ብዙ ነገሮች ከቁጥጥርህ ውጪ የሆኑ ይመስላሉ።
4. ሰዎችን ማሰርና ማሰቃየት አሁንም አልቆመም - አደግን ብለን ከማሰባችን የባሰብን ደናቁርት እየሆንን ነው። በማሰርና በመግደል “ፍላጎቴን እውን አደርጋለሁ” ብሎ የሚያስብ መንግሥትና የመንግሥት ባለሥልጣን ባለበት ሀገር ፈሪዎችንና ፍርሀትን እያመረተ ሀገርን ያቆረቁዛል እንጂ ዕድገትና ብልጽግና የህልም ዓለም ምናባዊ ውጤቶች እንደሆኑ ይቀራሉ። አሁን እያየነው ያለው ነገር የአሣሪና ታላቅ ለውጥ እንጂ ሂደቱና ድርጊቱ ከወያኔው ዘመን አልተለዩም። ቢለይ ኖሮ እኮ እኔና አንተ ይሄኔ “አንተዋወቅ” ነበር - ጥንጥዬና የተጋነነች ምሳሌ። አንዱን በዘሩ ምክንያት እንደልቡ ሲሆን ዝም ብሎ ማለፍ ሌላውን ምንም ሳያጠፋ እንዲሁ እንደሥጋት ምንጭ በመቁጠር ጭምር ማሰር ተገቢ አይደለም። የርስዎ መንግሥት ለአንዱ የእንጀራ እናት ለሌላው የእውነት እናት ሊሆን አይገባውም - (ውይ አንተንና እርስዎን አደበላለቅሁት ልበል? ይሁን - ዛሬ ያልተደበላለቀ ነገር ምን አለና)። ለምሳሌ የባልደራስ ሊቀ መንበርና የአብን ሰዎች ብዙውን ጊዜ በፖሊስ ራዳር ውስጥ ናቸው፤ በእስር ይንገላታሉ፤ በሀሰት ክስ ሳይቀር አሣራቸውን ይበላሉ። በሌላ ወገን ጃዋር የተባለው አሸባሪ እንደልቡ ሕዝብን ለመፅ ሲቀሰቅስ ማንም ዝምቡን እሽ አይለውም፤ ይህም የፈገግታ ምንጭ(ጩ) መሆኑን ሳልጠቁም ባልፍ እውነት ራሷ ትታዘበኛለች። ለምን? ጃዋር ምንድን ነው? ምንስ ስለሆነ? “ወንድማችን ጃዋር በጥሩ ሁኔታ ይገኛል” የሚል የክልል ፕሬዝዳንት በአንድ በኩል፣ የፖለቲካ ፓርቲን ፕሬዝዳንት የሚያስርና የሚያንገላታ ሞባይሉንም ቀምቶ ለሣምንታት እንዳሻው የሚበረብር ወንበዴ በሌላ በኩል - በአንዲት ሀገር ልጆች መካከል ይህን የመሰለ መድሎ ነውር ነው፤ ወንጀልም ነው፤ ንስሃ የሌለው ኃጢአትም ነው። የፍትህን ዐይን አትደንቁሉ። Avoid double standards! ዘመን ሲያልፍ ይህ ታሪክ ለቀጣይ ትውልድ ፍርድ የሚቀርብ በወንድማማች ሕዝቦች መሀል ጥቁር መጋረጃ የሚያስቀምጥ መጥፎ አካሄድ ነውና በአፋጣኝ ይቅር። ጃዋር ሣምንት ባልሞላ ጊዜ

ውስጥ ሁለቱ ሲበጠረቅ ማን ነካው? መጀመሪያ - “ከመስከረም 30 ቀን 2013 በኋላ ይህን መንግሥት በአፍንጫው እንደፋዋለን!” የሚል መልእክት ያዘለ ዛቻ ከቤጤው ልደቱ አያሌው ጋር ሆኖ እንደጣቃ ተቀደደ። ማንም ምንም አላለውም። ቀጠለና ለማስተባበል በሚመስል መልክ “በርግጥ እንዲህ ብለሃል ወይ?? ተብሎ በአኤም ኤን ሲጠየቅ በሚያስገርም ሁኔታ “ሕዝብን ማነሳሳት የተካንበት ነው፤ ለዚያ ሁሉም ያውቅልናል፤ ብንፈልግ ማንም እንደማይከለክለን እናውቃለን፤ እነሱም ያውቃሉ። እነሱንም ወደ ሥልጣን ያመጣናቸው በዚህ መልክ ነው፤ እኛ ግን አሁን ዐመፅ እየቀሰቀሰን አይደለም...” በሚል ትምክህታዊ አሸባሪነቱ የቀደመውን ትዕቢቱን መልሶ ደገመው። ይህ ሁሉ ሲሆን በልጆች የተሞላው መንግሥታችን፤ ከአንድ ጎሣ በተጠራፋ የአንድ ዘመን እኩያዎች የተዋቀረውና በዚያም ሳቢያ አዛዥና ታዛዥ በማይታወቅበት የሥራ ኃላፊነት ተዋረድም በጠፋበት ሁኔታ የሚገኘው “ፌዴራል መንግሥታችን” ትንፋሽ አላለም። ምንድን ነው ጉዳ? ታዛቢ የለም ነው? የሚያውቁብን የለም ነው? እንደፈልግነው ብንሆን ተቆጬ የለንም ነው? ለዚህ ያበቃችሁ ፈጣሪ እንኳን እንዴት ተዘነጋ?

5. ለተወሰነ ነገድ የማድላት ነገር በመንግሥት ደረጃ በግልጽ ይታያል። በመንግሥት የዜና ዕውጃ ሰዓቶች ዜናዎችና ሀተታዎች ሲቀርቡ ልክ እንደወያኔው ዘመን ከአንድ ጎሣ የወጡ ሰዎች በአለቅነት ቀርበው ካልተናገሩ መንግሥት የማይፀና ይመስል የሚቀርበው አለቃ ሁሉ በስህተት ይሁን በድፍረት እስካሁን አልገባኝም ጉርሜህና ፈይህ ነው። ይህም አንዱ የፈገግታ ምንጭ(ጩ) ከሆነ ሰነበተ። ከአንድ የተማሪና በሃይማኖት የለዘበ ዘመናዊ ሰው ይህ ዓይነቱ የደም አነፍናፊነት ውሻዊ ተፈጥሮ በፍጹም አይጠበቅም። የሥራ ምደባ ዘርንና ጎሣዊ ኮታን ሳይሆን ትምህርትንና ችሎታን ያማከለ መሆን ይገባል። እንዲህ የምለው “ተበደልን” የሚሉ ወገኖች ሌላ የበደል ዙር እንዳያመጡብን በመፍራት ነው። “ሜሪቶክራሲ” የሚባል ነገር አለ፤ ይህችን ጽንሰ ሃሳብ አንብባ(ቧ)ት። ሁሉም ለሚያልፍ ነገር ሸጥና ጎጥ ውስጥ መወተፍ ነውር ነው። ጎሊናም አለ፤ ፈጣሪም አለ፤ ትውልድም አለ፤ ዜጎችም አለን። ሁላችንም እንታዘባለን። እኛን መናቅ ራስንም መናቅ ነው።

6. አንበሳ ጠል መሆንን እያየሁ ነው። ለምን? ነባር ነገሮችንና ተምሳሌቶችን በራስ ፍላጎት መለዋወጥ ደግ እንዳልሆነ ካንተ ከደክተሩ የበለጠ ሊያውቅ የሚገባው አይኖርም። መለስ ዜናዊ ም እንዳንተው ጥሎበት አንበሳ አይወድም ነበር። አንተም ከንግግር ሥልት ባለፈ የስሜት ወራሽም ሆነሃል። አንበሳ ከጥንት ጀምሮ የኢትዮጵያ ነገሥታት ዓርማ እንደሆነ የታወቀ ነው። ታዲያ በየዘመኑ መሪ በተለዋወጠ ቁጥር የሀገር ዓርማና ባንዲራ መለወጥ አለበት ማለት ነው? እስኪ አሜሪካንን ጨምሮ የሌሎች ሀገራትን ዓርማና ተምሳሌቶች ተመልከት። መለስ በዚህ ነባር ነገርን የመጥላትና የመደምሰስ ባሕርይው ብዙም የተጠቀመ አይመስለኝምና ሰውን ስማ።

7. ሰዎችን ኮርናን ምክንያት በማድረግ ያንተ አስተዳደር በአምልኮት ሥፍራዎች ላይ ቁጥጥሩን አጥብቋል። በፊት ጥሩ ክርስቲያን ትመስለኝ ነበር። የሃይማኖት ድንበር አጥበርብሮህ ያንዱን ከሌላኛው የምታስበልጥ አትመስለኝም ነበር። አንድ የሀገር መሪ ከሃይማኖቶች በላይ መሆን አለበት፤ ከጎሳዎች በላይ መሆን አለበት፤ ከማናቸውም ሰው ሠራሽም ሆነ ተፈጥሯዊ ልዩነቶች በላይ መሆን አለበት (ብዬ አምናለሁ)። በልዩነቶች የሚሳብ መሪ በፍትሃዊ መንገድ ማስተዳደር አይችልም። ለምሳሌ በዝምድና ከተሳቦ ለልጁ ወይ ለእህቱ ሲል ፍርድን ሊያዘባ ነው ማለት ነው። ፍትሃዊ መሪ ግን ልጁ እንኳ የስቅላት ሞት ቢገባው እየመረረውም ቢሆን ያን ፍትህ መቀበል ይኖርበታል እንጂ መሪ ነኝ ብሎ ፍትህን አያዘባም። ስለዚህ በገበያዎችና በሌሎች የሕዝብ መገናኛ ሥፍራዎች ሕዝብ እንደልቡ እየተንቀሳቀሰና “ቫይረሱን እያሰራጨ” አንተ ግን ቤተ ክርስቲያንን በተለይም ኦርቶዶክስን እምነቱን በማያከብሩና ምዕመናንን በሚያዋርዱ ወታደሮች የሙጥኝ እንዳልክ ቀናት ተቆጠሩ። ቁጥጥሩ ባይከፋም አድልዎው ግን ዜጎችን ብዙ እያስባለ ነውና ራስህንና መንግሥትን ይፈትሹ እባክዎን ውድ አቢይ።

8. ፖለቲካዊ ሄራንና ሸፍጥን ተው። ይህ ለማንም አይበጅም። እርግጥ ነው - የተወሰነ ዓላማና ግብ ሊያሳካ ይችላል። በቋሚነት ግን ጉዳት እንጂ ጥቅም የለውም። ሸረኞች የማታ ማታ ተሸናፊ እንጂ አሸናፊ አይሆኑም- ራስህስ “መግደል መሸነፍ ነው” ትለን የለምን? የካርማ መዝብህን (Karmatic Record) ያበላሽብህና ተመልሰህ ብትፈጠር እንኳን አሁን አምርረህ ከምትጠላቸው እንስሳት አንዱን ለምሳሌ እባብን ሆነህ ትፈጠርና አዳሜ አናት አናትህን እያለ ይቀጠቅጥሃል - እንደኔ ሳይሆን እንደ ቡድኒዝም እምነት ፍልስፍና። ስለዚህ የምታሳየው የዋህነት መልካም ሆኖ አንዳንዴ በተለይም የአማራውን ንቁ ፖለቲካዊ ተሳትፎ ለማድብዘዝ የምትጓዘውን ርቀት ስታዘብ ባንተ ውስጥ ብዙ ሰውነቶችን እያየሁ አዝናለሁ። ባለሥልጣናቱን ሁሉ ስትፈልግ ሁሉንም አሮሞ አድርግ፤ ብትፈልግም ሁሉንም እስላምና ጴጥራ አድርግ። ግን ችሎታ የሌላቸውንና ሥራ የሚያበላሹትን እንዲሁም ርጠው ያልጠገቡ ወራሪዎችንና በልተው ያልረኩ ሆዳዎችን አትሹም - የሥልጣን ዕድሜህን አንተ ባላሰብከው መንገድ ያሳጥሩብሃልና። ጭቀንቴ ላንተም ነው። “የዳኛ ልል ያማታል፤ የምንትስ ልል ያፋታል” የሚለውን ብሂል ደግሞ አስታውሰ ። ባለሥልጣኖችህ ከሞላ ጎደል ሁሉም በሚባል ደረጃ በሙስናና ዘረኝነት የበሰቡሱ፤ በማይምነት የራሱ ናቸው።

9 ምርጫው መተላለፉ ደግ ነው። የምርጫው መተላለፍ የውዴታ ሳይሆን የግዴታ ነው። በዚህ የወሸባ ወቅት ማንስ ወጥቶ ማንን ይመርጣል? ግን መራዘሙን የሚጠሉ ሰዎችን ወደ ጠበል ወይም ወደ ሀኪም ቤት ወስደህ ከተጣባቸው የሥልጣን በሽታ እንዲፈወሱ አድርግ። አለበለዚያ ከሰው ወደ ሰው የሚተላለፍ ዕብደታቸው ዜጎችን እንዳያፋጅ ያሰጋል። የሥልጣን ፍቅር መድኃኒት የለውም።

10. በሃይማኖት ስም ራሳቸው ቀውሰው ማኅበረሰቡን እያቀወሱ ያሉ ወፊዎችን አደብ አስገዛ። ሁሉን አንተ እንድትፈጽም ደግሞ አይጠበቅብህም። ሁነኛ ሰው ምረጥና መድብ። ይህን ነገር እየተከታተለ ፈር የሚያሲዝ ለብቻው አንድ ቢሮ አቋቁም። ቀላል ነው። ለምሳሌ ይቺ ቀድሞ ሞዴል ነበረች የሚሏት እህተ ዲያቢሎስ (እህተ ማርያም ብላ ራሷን የምትጠራዋ ወፊፊ) ብዙ የዋሆችን ገደል እየከተተች ናት። አንዱን የባላገር ጀለንፎ ንጉሥ ትሆናለህ ብላው እርሱም እውነት መስሎት እየተጃጃለ ብታየው አንተም ትስቃለህ - ያንተ እናት ትንቢት እንኳን መንገዱ የቀና አይመስልም እንጂ የተሳካ ይመስላል፤ (ክብርት እናትህ ያለችህን ብትልም እንኳን በዘመነ “ዴሞክራሲ” በዚያ መልክ ራሱን ባትገልጽ በበኩሌ ደስተኛ ነበርኩ - የኛን ሰው ታውቀው የለ? ስንት አቃቂር አወጠብህ መስለህ!)። ያ ጅል ግን የዩኒቨርሲቲ ትምህርቱን አቋርጦ በየሚዲያው ሲሞላፈጥ ብታየው ለርሱም ታዝናለህ፤ ወያኔዎች በገረፍ ገረፍ አሰልጥነው እንደላኩልን(ብን)ም ይወራራ። ስለዚህ እነዚህን ሞኞቶችና እስራኤል ዳንሳን እንዲሁም አጥማቂና ፈዋሽ ነን የሚሉ ሃሳይ መሲሆችንና ታምራት ገለታን የመሰሉ አባይ ጠንቋይ ቀፋዮችን እየተከታተለ መስመር የሚያሲዝ አንድ መንግሥታዊ ተቋም መሥርት። ከዚያም ብዙ ሰዎች ከወሻኸንበርና ከባዕድ አምልኮት ይድናሉ። አንተም ቆምኩለት ለምትለው ሃይማኖት ለትዝብት በሚዳርግህ መልኩ ብዙ አትሟሟትለት። ምክንያቱም አንተ የሁሉም ሀብት እንጂ፤ አንተ የሁሉም ዜጎች ንብረት እንጂ... የዚህ ወይም የዚያ ተቋም ብቸኛ አገልጋይና አንጡራ ጥሪት አይደለህም። አንድ መሪ በአእምሮውና በዕውቀቱ፤ በጥበብና በብስለቱ ቢቻል ከሁሉም አሊያም ከብዙዎቹ ዜጎች መብለጥ አለበት፤ ለዚህም ነው “መሪ” የሚል ወፍራም የማዕረግ ቅጥያ ማግኘቱ። ስለሆነም ለዚህ ወይ ለዚያ ሃይማኖት ማድላት የለብህም። እንደገናም ሁሉንም ለማስደሰት ብለህ ማኅላት መቆም ወይም ሶላት መስገድ አለዚያም ስብከትና መዝሙር ማዳመጥና ማስደመጥ አይጠበቅብህም። በዚህች ምድር ፍጹም እውነት የሚባል አለመኖሩን ደግሞ ላንተ አልነግርህም ወንድሜ፤ ብዙ ነገሮች ምናልባትም ሁሉም ነገሮች የአንጻራዊነት ህግ ተገዢ ናቸው። ሁሉም እንዲወድህ የሁሉንም መብት በአኩል ማክበር እንጂ ከዚህ የተለዩ ነገር ማድረግ አይኖርብህም። የሁሉም ሰው መሆን ይቻላል፤ ሁሉንም ማስደሰት ግን ይከብዳል። አየህ - ለምሳሌ አንድ ሰው አሳዝኖህ አሥር ሽህ ብር ብትሰጠው ሊቆጣህ ይችላል፤ ያሳዘነህ ምን ሆኖ እንደሆነ ማወቅ ይቀድማል ለማለት ነው። ባጠፋሁ ይቅርታ እግዜር ካንተ ጋር ይሁን፤ ብርታቱንም ይስጥህ።

ma74085@gmail.com